

Szerkesztési iroda:
Nagybacska Zápolya-
tea 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybacska-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybacska, 1916.

XLV. évfolyam, 277. szám.

Szombat, december 2.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirat-jelentései. —

Győzelmes előnyomulásunk Romániában.

Az oláh sereg futása. — A menekülő Bukarest. — Hetvenezer oláh fogoly és
több mint háromszáz oláh ágyu az eddigi zsákmány. — A semleges államok
békeközvetítése.

Az oláh sereg futása. —
A menekülő Bukarest.

Budapest, dec. 2. Szófiából sür-
gönyzik:

A román hadsereg az általános demor-
alizáció képét mutatja. Falkenhayn és
Mackensen háderői erőltetett menetben
követik a menekülő oláh hadsereget, hogy
ne legyen ideje megállapodni.

Ami most Nagy-Oláhországban törté-
nik, az az ellenség összezuzására irányuló
vilddőzés ideális példája.

Bukarest kijűritése a legnagyobb siet-
séggel folyik. Repülőink jelentései szerint
a Bukaresttől Moldova felé húzódó ország-
utak beláthatatlan hosszúságban feketéle-
nek az embertömegektől, amelyek a fővá-
rosból menekülnek. Hosszu vasuti vona-
tok sűrű egymásutánban hagyják el Bu-
karestet, ami kapkodó menekülésre mutat.

Budapest, dec. 2. Szófiából sür-
gönyzik:

Egyre valószínűbb, hogy a románok
az Arges folyó vonalán, amely Bukarest
mellett húzódik, legfőleg átmeneti ellent-
állást fognak kifejteni, hogy fedezzék to-
vábbi visszavonulásukat, mert nem ren-
delkeznek elég erővel, hogy az egész Ar-
ges-vonalat tartósan védelmezhesék.

Az oroszok képtelenek tetemesebb
csapattömegeket az Arges folyóhoz vetni,
mert nem akarják magukat kitenni annak
a veszélynek, hogy Bukarest mellett vere-
séget szenvedve, a központiak előtt nyitva
álljon az út Dél-oroszországba.

Oláhország negyedrésze kezünk-
ben. — 70 ezer oláh fogoly s több
mint háromszáz ágyu a zsákmány

Budapest, dec. 2. A sajtóhadiszál-
lásról jelentik:

A központi hatalmak offenzívája Ro-
mánia ellen gyorsan és győzelmesen ha-
lad előre.

A tizhetes offenzíva közvetlen ered-
ménye, hogy a nyugat-oláhországi védel-
mi rendszer teljesen összeomlott.

Nyugat-oláhorszáig az Olt folyón túl
kezünkben van.

A központiak frontja, amely a Ro-
mánia elleni háború megkezdésekor 1360
kilométernél nagyobb volt, most 950 kilo-
méterre olvadt le.

Romániának negyedrészt, Kisoláh-
országot és Dobrudzsát kezünkben tartjuk.
Csapatunk eddig hetvenezer foglyot

szállítottak be, nem számítva a legutóbbi
napok zsákmányát s azonkívül eddig há-
romszáznál több ágyut vettünk el a ro-
mánoktól.

Nikolajevics nagyherceg a román-
orsz hadsereg főparancsnoka.

Budapest, dec. 2. Rotterdamból
sürgönyzik:

Mindeddig még nem erősítették meg
hivatalosan azt a hírt, hogy Nikolajevics
nagyherceg átveszi a román-orosz hadse-
reg főparancsnokságát.

A semleges államok
békekonferenciája.

Budapest, dec. 2. Szófiából sür-
gönyzik az Estnek:

Egy illetékes semleges állambeli sze-
méliségtől az Est tudósítója arról érte-
sül, hogy a semleges államok egymás kö-
zött tényleg tárgyaltak a béke közvetíté-
séről, mert Anglia és a központi hatalmak
között nem oly élesek az ellentétek s csak
a gyarmatok kérdése nehezítette meg a
helyzetet.

Hétezer halottja és sebesültje volt
az archangelski robbanásnak.

Budapest, dec. 2. Stockholmból
sürgönyzik:

Megbízható helyről jelentik, hogy az
archangelski kikötőben történt robbanás-
nál nem hétszáz, mint legutóbb jelentet-
ték, hanem hétezer volt a halottak és se-
besültek száma.

Az angol király kitüntetése
az olasz királynak.

Budapest, dec. 2. Mint Romából
sürgönyzik, az angol király Viktor Ema-
nuel orosz királynak az angol katonai
Böth rend nagykeresztjét adományozta,
amelynek jelvényeit az angol nagykövet
elvitte az olasz királynak a főhadiszál-
lásra,

Gránát az olasz tiszték között.

Budapest, dec. 2. Luganoból sür-
gönyzik:

Mint a Corriere della Sera jelenti,
Monasztirban egy ellenséges gránát be-
csapott egy csoport olasz tiszt közé. A
gránátból Petitti a szalonkii olasz csapa-
tok főparancsnoka és egy másik tábor-
nok megsebesült.

A herceghalomi vasuti katasztrófa.

A király részvéte. — Thallóczy halála
Miksa főherceg a sebesülteknél. — Két
uj halott.

A király részvéte. — Miksa
főherceg a sebesülteknél.

Budapest, dec. 2. Miksa főher-
ceg a király megbízásából ma reggel kü-
lön udvari vonaton Bécsből Budapestre
érkezett Hunyady József szárnysegéde
kíséretében.

A főherceg két hatalmas babérko-
szorut hozott magával a herceghalomi
katasztrófa áldozatainak ravatalára, amely-
nek egyikét Thallóczy Lajos ravata-
lára teszi.

A főherceg ma délelőtt meglátogatta
a kórházakat, ahol a szerencsétlenség
áldozatai fekszenek.

Először a műcsarnok hadikórházát
látogatta meg azután a Rókusba ment
majd a morgne-ba hajtatott Thallóczy
holttestének megtekintésére.

A kórházakban a főherceg meg-
szólította a sebesülteket, vigasztalta őket
és megkérte a vezető főorvosokat, hogy
különös gondjuk legyen a szerencsétle-
nekre. A főherceg este visszautazik Bécsbe.

Thallóczy halála.

Budapest, dec. 2. Thallóczy
Lajos boszniai kormányzó holttestét ideig-
lenesen a morgne-ban tették ravatalra.
Az ügyészség a főherceg látogatása után
dönt a fölött, hogy felboncolják-e Thal-
lóczy holttestét, vagy sem. Ennek meg-
történte után átszállítják a holttestét az
egyetemre ahol diszesen fölrvatalozzák.

A tulajdonképpeni temetés Kassán
lesz, ahol a Thallóczyknak családi sir-
boltjuk van.

Ma délelőtt a morgne-ban megje-
lent Tolnay Kornél a Máv. elnökgazga-
tója Thallóczy közeli rokona, hogy a
halotti bizonyítványt kivegye.

Az osztrák miniszter-
elnök részvéte.

Budapest, dec. 2. Bécsből sür-
gönyzik:

Körber osztrák miniszterelnök
mély részvétét nyilvánította a magyar
kormányonok a Herceghalomnál történt
katasztrófa fölött.

Két uj halott.

Budapest, dec. 2. A herceghalomi
vasuti szerencsétlenség halottainak száma
az éjjel kettővel növekedett. A dologházi
kórházban ugyanis meghalt Borsodi Já-
nos fékező és egy ismeretlen munkásasz-
szony.

A többi sebesült állapota részben ja-
vult, néhányé azonban súlyosbodott.

A katasztrófa örültje.

Budapest, dec. 2. Tatabányáról
jelentik, hogy tegnap ott egy lerongyoló-
dott ember jelent meg az utcákon. Cipője
nem volt s csak harisnyában járkált s a
hozzántézet kérdésekre nem tudott vála-
szolni. Azt hiszik, hogy az illető a vasuti
szerencsétlenség menekültje, aki a ka-
tasztrófa pillanatában megőrült.

Gyász, ünnep és kötelesség.

— dec. 2.

A világtörténelmi események kellős közepén állunk. Amíg a nemzet lelkét még a komoly gyász vonja be fekete fátyolával s másrésztől dicső ünnepre készül: megkoronázandó új királyát, ugyanakkor győzelmes hadaink éles fegyverei a leg-hatalmasabb csapásokat mérik az ellen-ségre.

A rohanó események könnyörtelen lo-gikája — bánatot és örömet összevegyítve — lelkünk mélyét rázza meg és valahogyan világító lángként lebegtetni előttünk azt a kiméletlen igazságot, hogy az élet célja nem önmagunkban, — hanem fiaink-ban, a jövőben — sőt nem is az egyesek, hanem az egész nemzet jövőjében van.

Mi elmulhatunk, de az ország marad-jon meg, csak a nemzet benne éljen és virágozzék. Ennek a célnak a szolgálatába kell állítanunk minden erőnket, különö-sen most, — ezekben a nagyszerű időkben.

Sem örömlünkben, sem bánatunkban, ma egy pillanatig sem szabad megfede-keznünk arról, hogy titáni küzdelmet foly-tatunk az igazság és becsület szent nevé-ben és arról sem, hogy ebben a küzdelem-ben mindenkinek nagy kötelességei van-nak a hazával szemben.

A hadsereg érfala legfeljebb gyász-fátyolba fog burkolózni, de felesküdvé az új királyra, ép oly szilárdan áll majd el-lent minden támadásnak, mint ezelőtt — mert ez az élet és ez a háború.

Mi pedig, akik itthon maradtunk, minden gyászunk és ünnepünk mellett sem feledkezünk meg kötelességeinkről, amelyek abban állanak, hogy a győzelmet minden eszközzel segítsük.

Most a hadikölesön a foglalata min-den erőnek, amit mi adhatunk az állam kezébe, a dicsőséges és győzelmes béke ki-vivása érdekében. A hadikölesön ügyét diadalra vinni mindnyájunk legszentebb kötelessége legyen.

Ezzel ép úgy áldozunk elhunyt kirá-lyunk dicső emlékének, aki a legkitünőbb példa gyanánt, kevéssel halála előtt 10 millió koronát jegyzett a magyar hadi-kölesönre, — mint amily mértékben hódolunk új királyunk előtt, bemutatván neki áldozatkész erőink nagyságát és törhetet-len, hűséghez haszaszeretettünket.

A legnagyobb sikert, mindnyájunk hő álmat és vágyát hozzuk a megvalósulás-hoz közelebb, ha minél több anyagi erőt tudunk összegyűjteni, mert a győzelmes béke kulcsát kovácsolhatjuk belőle össze.

Gyászunk és ünnepünk között a leg-ujabb álnok ellenségünket a porba sújtva, diadalról-diadalra visszük a zászlót, — fogjunk hát össze emberfeletti erővel és alapozzuk meg a nemzet jövőjé boldog-ságát, hazánk nagyságát, — mert ez a mi életünk célja.

HIREK.

— **Hivatalos jelentések december hó else-jéről.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harc-téri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harctér:

A dunai hadsereg Bukaresttől délnyugatra az Argesu alsó folyása felő nyomul előre. Pi-testitől délkeletre és Kampolungtól délre és keletre a szövetséges csapatok győzelmes osz-lopai megtörték a románok ismételt ellent-állását. Az ellenség vesztesége fog-lyokban tegnap is több ezre-re ru-

gott. Ágyukban és hadiszerekben a zsákmány nagy.

József főherceg vezérezredes hadsereg-arevonala: Az oroszok most is mindent el-követnek, hogy Arz és Kövess tábornokok derék csapatain erőt vegyenek. A harc vonal dél felé kiszélesedett, mert a románok a határ-hegységen Kézdivásárhelytől keletre a táma-dókhöz csatlakoztak. A harc újból a legnagyobb elkeseredéssel folyt. A védők számos helyen ellentámadásba mentek át s az eredmény teg-nap is a mi oldalunkon volt.

Lipót bajor herceg vezértábornagy are-vonala: A Zlota-Lippánál török csapatok visszavetettek egy orosz előretörést és a meg-vert ellenséget árkaikig üldözték

Olasz harctér:

Görztől keletre és a Karszt-fensíkon val-takozó hevelességgel folyt a tüzérségi harc. Tü-zelésünk következtében számos olasz löszer-és aknarakár felrobbant. Karinthia és Tirol egyes szakaszain szintén heves tüzérségi tevő-kenység folyt. Az ellenséges repülő az Etsch-völgyben bombákat dobtak le anélkül, hogy kárt okoztak volna.

Délkeleti harctér:

Nincs újság.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harctér:

Nincs különös esemény.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy are-vonala: A Zlota-Lipa mentén török csapatok visszavetettek több támadást, utánanemultak a visszaözlő ellenségnek és súlyos veszte-séget okoztak neki. Számos fogollyal tértek vissza.

József főherceg vezérezredes arevonala: A Kárpátokban az oroszok és a déli szárnyon a románok folytattak tehermentesítő előretö-réseiket. Az ellenség a jablonicai-szoros és a kézdivásárhelyi medencétől keletre emelkedő magaslatok között légvonalban 300 kilométer hosszúságban elkeseredetten támadott. Nagy véráldozata és löszerpazarlása a hosszú front-nak tegnap is csak alig egy helyén járt elő-nyökkel. Csapataink többször támadásba men-tek át és visszavetettek az ellenségtől oly terü-leteket, amelyeket előtte való nap elfoglalt. Különösen kitüntették magukat a Smotrecen a hamburgi vadászok, akik előretörve, az ellen-ség állásából több mint 40 fogollyal és 2 géppuskával tértek vissza.

Mackensen vezértábornagy hadserege: Nyugatromániában a hadseregtől elszakított román csapatok különböző irányokban keresik a menekülést elkerülhetetlen sorsuk elől. A német és osztrák-magyar üldözők tegnap 300 emberüket elfogták. A Kampolung és a Pites-tin át a folyóvölgyek mentén Oláhországban előretörő oszlopok gazdag zsákmányt szere-ztek foglyokban, ágyukban és járművekben, kü-lönösen azonban máihákban. Az Olt felé előre-nyomuló haderőinkkel az ellenség számos folyó-szakaszon szembeszállott, de visszavertük. Egy román hadosztály támadó előretörése, amely elől a lovasságunk kitért, sem tudta előre-nyomulásunkat feltartani. A dunai hadsereg kivitá az átjárást a Neajlov-lapályon és Buka-rest irányában az Argesu alsó folyásához kö-zelednek. A románok tegnap súlyos veszte-ségeiken kívül, az eddig jelentett adatokat nem számítva, több mint 2500 foglyot, 21 ágyut, köztük 3 mozsarat veszítet-tek.

Dobrudzsában az ellenség megtámadta a bolgárok balszárnyát. Az előretörő tömegek a tüzelésben összeomlottak. A balsikeren az angol páncélgépkocsik sem tudtak változtatni, közülök kettő akadályaink előtt szétlőve fek-szik.

Macedóniai arevonala:

Az antant csapatai újra sikertelenül tör-tek előre. Monasztirtól északnyugatra és Gru-nisterrel (a Csernától keletre) fekvő német-bol-gár állások elé. — Ludendorff.

DR. HEINERMAN SZANATÓRIUMA NAGYBECSKERÉKEN.

Főlvétetnek mindennemű betegek.
Modern berendezés és felszerelés.
Gondos kezelés és ápolás.

— **Az alispán itthon.** Jankó Agoston udvari tanácsos alispán tegnap este Bécsből, ahol a király temetésén dr. Dellimanics Lajos főispánnal a vármegye képviselőjében részt vett, hazaérkezett Nagybecskerekre. Jankó alispán, mint tegnap már említettük, egy ko-rábbi különvonattal utazott el Bécsből s így szerencsésen elkerülte a herceghalomi vasúti katasztrófát.

— **Katonai kitüntetés.** A király I r i m i a s Sándor bocsári segédjegyzőnek, tart. hadnagynak az ellenséggel szemben vitéz magatartásának elismeréséül a ka-tonai érdemkereszt 3. osztályát a hadi-ékitménnyel adományozta és főhadnaggyá léptette elő.

— **Nagybecskerek város és az ötödik hadi-kölcson.** Nagybecskerek város képviselőtestü-lete december 4-ikén, hétfőn délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelynek egyetlen tárgya a város jegyzése az ötödik magyar hadikölesönre.

— **Köszönet** A torontálvármegyei központi hitelszövetkezet 25 koronát adományozott a gyermekbarát-egyletnek, amelyért ez uton mond hálás köszönetet az egylet elnöksége.

— **Az Obrenovichok utolsó sarja meghalt.** Ez évi november hó 21-én a wieni Löw-sza-natóriumban hunyta le örökre szeméit báró Nicolics Mihály torontáli nagybirtokos, az Obrenovicsok utolsó egyenes le-származottja. Anyja Obrenovics Mileva hercegnő volt, így születése révén az elhunyt jogosulva lett volna a szerb trónra, mivel Sándor király meggyilkolásával a férfiág kihalt. De ő a politikától teljesen távol tart-ván magát, utazásokban és vadászatban ke-reste életörömét, mely utóbbi passziójáról a macedóniai kastélyát díszítő ezrekre menő agancs és különböző vadász-trophaa tanusko-dik. Nem volt a nagy szavak és nyilvános szereplések embere, de játékonyságával sok könnyet száritott fel és sokan fogják gyászolni elhunytát.

— **Kérelem a Temesvári cs. és kir. hadapródiskola hősi halált halt növendé-keinek hezzátartozóihoz.** Folyamatban van a cs. és kir. katonai és nevelőintéze-tekben örök emlékezetűl és a növekvő if-juság lelkesítő példájára oly gyűjtemény létesítése, melyben helyet találjon mind-az, ami volt növendékei hősi életére és ér-demeire vonatkozóval bír. E törekvésünk támogatása végett azzal a kéressel fordulunk hősi halált halt növendékeink hezzátartozóihoz, hogy bennük e munkánkban támogatni kegyeskedjenek. Hálás szívvel fogadjuk és őszinte kegyelettel őrizetbe vesszük hőseink életrajzi adatait, vitézi tetteik leírását, hadi és személyi jelvénye-ket, képeket, emléklapokat, a hadvezető-ség átengedte zsákmánytárgyakat stb. A „Temesvári cs. és kir. hadapródiskola“ parancsnoksága.

— **A nagybecskereki ékszerlopás feltése.** A napokban megirtuk, hogy a budapesti ren-dőrség elfogott egy betörőbandát, amely ék-szerlopásokban utazott. A betörők egyike között volt az, aki Nagybecskereken a Goldberg-féle ékszerüzletet rabolta ki. A betörő C s e h János, aki Becskereken egyedül dolgozott, a zsák-mányt azonban közös raktárba helyezte. Gold-berg Mihály ékszerész föntjárt a dologban Budapesten, ahol az ékszereknek egy negyed-részt megtalálta a betörőbanda közös laká-sán. Érdekes, hogy a betörők éppen a Gold-bergtől ellopott ékszerek árából rendezték be a lakásukat, még pedig igen fényesen. Itt ta-lálta meg a budapesti rendőrség a pozsonyi ékszerlopásból credő ékszereket és Goldberg ékszereinek mintegy háromnegyed részét. Gold-berg, hogy valahogy kártalanítsa magát, a be-törők fényes lakását lefoglaltatta.

— **„Sajtószállás“ lady patronái.** A vi-déki hírlapírók gyűjtőmozgalmát, mellyel hadirokkantjaik, betegek és pihenésre szorulók számára egy gyógyító és üdülő telepet kívánnak létesíteni, nagy szeretet karolja fel mindenütt a vidéken. A vármeg-ye és városok mondhatni kivétel nélkül

sorakoztak a vidéki újságírók e szép terve mellett s az ő körükből 5000 koronát meghaladó összeg szaporította 200 és 100 koronás adományokban a gyűjtést. A telep megteremtése most már megoldott feladatnak mondható. Az újságírók szövetsége most azon dolgozik, hogy a berendezés és felszerelés költségeit teremtsse elő. E részben az a gondolata, hogy a nők nemes szívéhez és gyengéd gondoskodásához fordul s az ország vidéki nőegyleteit, akiknek a vidéki sajtó mindig rendelkezésére állt és fog állani a jövőben is, kéri fel együttérző támogatásra. Azt kéri a nőegyletektől, hogy adjanak a nemes közéletre egyenkint 50—50 koronát s ezzel az összeggel legyenek lady patronusai az intézménynek. Bizonyára nem lesz egy nőegylet sem az országban, melynek ez az 50 koronája hiányzanék. Az erre szolgáló felhívásokat most becsátja ki a hírlapíró-szövetség elnöksége.

Gyerek-postakocsisok tolvajbandája. Az utóbbi időben egyre-másra tűntek el Nagybecskereken az itt feladott és ideérkező postacsomagok. A rendőrség nyomozást indított a dologban s csakhamar kiderítette, hogy a csomagokat néhány gyerek lopkodja el, akiket mostanában, felnőtt emberek hián, kocsisoknak alkalmazott a posta. A gyerekek főleg édességeket és élelmiszert tartalmazó csomagokat emeltek el, de azonkívül különös előszeretettel kezelték el azokat a csomagokat, amelyekben szappan volt. Megdézsmálták az olasz foglyoknak küldött azokat a csomagokat is, amelyekben makaróni volt. Azonkívül, tekintettel a nagy cipőhiányra, cipőket is elvittek a csomagokból s helyettük betették szegények a maguk rossz cipőit. Szóval a nyomorúság az alkalom és a torkosság közös szövetkezésre bírta a gyerekeket s így vetemedtek a lopásra. Most a fiatakoruk bírósága elé kerülnek a gyerek-postakocsisok.

A Városi Mozi holnap ismét ritka filmmel kedveskedik a közönségnek. Az egyiptom gyöngye című kitűnő drámát mutatja be a rég nem látott Psylanderrel a főszerepben, akit egyik legjobb alakításában fog látni holnap a közönség.

A másik aktuális és történelmi jelentőségű látványossága lesz a királyi temetéséről fölvetett mozgóképek sorozata, amelyet Krausz bérlő nagy áldozatok árán azonnal megzerzett s az egész héten minden előadásnál be fogja mutatni, úgy hogy közönségünk szeme előtt fog lefolyni a nagy temetés minden részletével.

Tenyésszarvasmarha árverés Mezőhegyesen. A mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtokon 1916. december hó 14-én reggel fél 10 órakor kezdődő szóbeli árverésen a következő tenyészállatok fognak készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek eladatni: 32 darab saját tenyésztésből származó 2 éves magyar fajta tenyészbika, 50 darab Svájból importált, 1½ éves simenthali tenyészbika. 36 darab saját tenyésztésből származó 1½ éves simenthali tenyészbika, 63 darab bonyhádvidékeről származó 3—4 éves hasas üsző és tehén. Az árverésre kerülő tenyészbikák és tehének származását és leírását feltüntetve kimutatást a mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok igazgatósága az érdeklődőknek kívánatra megküldi. Az árverésre érkezőket az árverés napján Mezőhegyes állomásnál uradalmi kocsira várja.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Czveits István gk. földmives és Perkics Danicza gk. — Beil József rk. szeszifőző és Vorgen Anna rk. — Milyo Emil gk. napsz. és Milojkov Sztaniszlava gk. — Ifj. Oszwald Pál rk. fűszerkereskedő és Frank Etel rk. — Ebner Ferenc József rk. máv. hivatalnok és Oszwald Valéria Klotild rk. — Banduly Radován gk. földmives és Sztaniszlavlyev Amália gk. — Kirtyanszki Lyubisa gk. napsz. és Stefkity Ogmjanka gk. —

Születések: Faragó László izr. máv. hivatalnok, fiu.

Halálozások: Grasz Radován gk. 7 napos, életgyenge. — Peisz Emil gk. gk. földmives 17 éves, hashártyagyulladás — Szmolján Péter gk. 78 éves földmives, ütőérelmeszesedés. — Ginter András rk. 2 hónapos, göresök. — Pavlovics Krisztina gk. 46 éves városi szegény, agyhüdes. — Grósz Jozefim izr. 41 éves, tüdővész. — Atymov Ignác gk. 3 hónapos, göresök. — Radanov Vítályos gk. 39 éves cipész, agyverőmleny. — Özv. Czeglédi Andrásné ref. 66 éves, szivvelhártyalob. Zubrik János ág. h. ev. 68 éves cipész, belső elvérzés. — Beesei János rk. 56 éves vár. szegény, id. veselő. — Sztójkov Emilia gk. 15 éves, tüdővész. — Bibák János ág. h. ev. 3 éves, vörheny. — Marosi Mihály unit. 64 éves földmives, tüdőátulás. — Turinszki Radivoj gk. 4 hónapos, göresök. — Czvetkov Jánosné gk. 24 éves, tüdővész.

— Fejfájás oly baj, mely mindig újra visszatér. Akit ez a baj egyszer megtámadott, annak számolnia kell azzal a megszomorító valószínűséggel, hogy a fájdalmak nyolc vagy tizenhárom nap, esetleg három vagy négyhetes időközökben ismét bekövetkeznek. Megismétlődnek azért, mert a fejfájás az ideges betegségek közé tartozik. Ha tehát egyszer jelentkezik ez a baj, úgy megismétlődését csak az idegek erősítése és csillapítása által hárihatjuk el. Fejfájástól kintott sok ezer egyének kitűnő segítőszereit szolgált a jóillatú, idegeket megnyugtató, fájdalomcsillapító Feller-féle „Elsa-fluid”. Többnyire nyomban megszünteti a fejfájást és elhárítja annak megismétlődését. Aki sétál, utazások vagy a szabadban való tartózkodás alkalmával azonnali hatású szert óhajtana magával vinni, annak legajánlatosabb, ha Feller-féle migrénesszert hord a zsebében. Ha rossz emésztés vagy székrekesedés okozza a fejfájást, úgy ajánlatosak az enyhe hashajtó hatású Feller-féle rebarbara „Elsa-pilulák”. Bekerék: 6 doboz ára bérmentve 4 K 40 f, míg 12 üveg Feller-féle „Elsa-fluid” bérmentve 6 korona, — ehhez migrénesszert 1 koronáért lehet hozzácsomagoltatni. Rendeléseket intézzünk közvetlenül Feller V. Jenő gyógyszerészhez, Stabica Centrale 125. szám (Zágrábmege).

Nagyszerűen bevált a hársórára kúszóknál és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsolés

meghűlés, rheuma, köcsvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capici compes.

Horgony-Pain-Expeller potéka.

Üvege K — 60, 1 60, 2 —.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az Arany oroszlánok című Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I, Elisabethstr. 5. Haponkénti szétállítás.

Krajova.

— Egy fogoly oláh tiszt Krajováról. —

Kolozsvár, nov. 30.

A szebeni esata után szállították be fogolyként átlótt tüdővel Kolozsvárra dr. Olteán Péter oláh főhadnagyot, krajovai ügyvédet, akit azóta egyik kolozsvári kórházban ápolnak.

Most a mienk lett Krajova, a nyugati Oláhország szép fővárosa. A kolozsvári Az Újság munkatársa meglátogatta dr. Olteán Pétert, hogy egyetmást megtudjon tőle meghódított patriájáról.

— Most már jó étvágyam van — ujságolta mosolyogva — vért sem köpök és kezdem visszahizni a leadott kilókat.

Olteán dr. közben sokat tanult magyarul, mivel, amint ő mondja, a romának nagyon könnyű megtanulni ezt a nyelvet.

— Tudja, főhadnagy ur, hogy elfoglaltuk Krajovát?

Mosolyogva felelt:

— Tudom. Eppen ma olvastam a „Gazeta Transylvaniei”-ben, amit az ápoló

adott. Egyébként pedig már másnap tudtuk itt valamennyien, reggel a vizitnél ujságolta a doktor ur.

— Mit szól hozzá?

— Tul vagyunk rajta. Egy kicsit fáj ez a kudare és rosszul esik, hogy ilyen bután beugrottunk a háboruba. Az én családom valószínűleg elmenekült Krajovából, egyébként pedig nem tudok rólok semmit.

— Beszéljen valamit főhadnagy ur Krajováról. Milyen város, milyen volt az élet Krajovában?

— Hát kérem, Krajova nagy és szépen fejlődő város volt. Hogy most milyen, arra én is kíváncsi vagyok. Krajovának a legutolsó népszámláláskor 45.000 lakosa volt. A város nagy kereskedelmi és ipari géopontja Kisoláhországnak, a vidék minden kereskedelme ott bonyolódott le és a lakosai megelégedett, jómodu emberek voltak. Krajovában van a prefektura, van a városban főlebbviteli törvényszék, 3 gimnázium, tanítóképző-intézet, kereskedelmi iskola, nagy bankok, színház és minden más intézmény, amely elősegítheti egy város kulturális és gazdasági fejlődését.

— Ezelőtt három hónappal még virágzó, nagyszerű élete volt ennek a városnak. Az emberek kitűnő üzleteket csináltak, különösen a gabona- és az élőállatkereskedeleme körül működő emberek kerestek óriási összegeket. De kitűnően ment minden más üzlet is. A háboru óta a boljások bekörtöztek a városba, ahol ezáltal minden felendült. A fűszeresek, a divatáru kereskedők, az iparosok, a bankok, az ügyvédek, mindenki s mindenki sok pénzt keresett. Mindent lehetett értékesíteni és a föld bőven ontotta áldásait a háboru éveiben. Mondhatom önnek uram, hogy Románia háboruja egy boldogságban uszó országot tett főnkre.

— Hogy fogadták Krajovában a mozgósítás híreit?

— Mondhatom önnek, hogy ez a hír nem váltott ki valamiképp nagy lelkesedést. Krajovában is működtek az intervenció melletti agitátorok, voltak szűk körök, amelyek kifejezetten kívánták a beavatkozást, de a hangulatot nem lehetett háborusnak minősíteni, sőt a nép legnagyobb része a békét kívánta. Ilyen körülmények között a mozgósítás híre nagyon leütő hatással volt és az még az intervencionistákat is megrémítette. Ugyilátszik, hogy a háborut komolyan ők sem akarták.

— Nagy veszteség Romániára nézve Krajova elfoglalása?

— Hogy Krajova elvesztése stratégiailag mit jelent, azt én most nem tudhatom. De politikai és gazdasági szempontból a város elfoglalása óriási veszteséget jelent. Krajova egyik büszkesége volt a romániai népek. Ha lehet így mondani, Krajova kedvenc volt a romániai városok között. Ennek a városnak kulturális és gazdasági fejlődésére, mint a román gényusz szárnyalására szoktak hivatkozni. Most ez mind oda van. Krajova elvesztése a különben is könnyen hevülő és könnyen csüggedő román népre nagyon leverő hatással van, amit, hogy őszinte legyek, magamon is érzek. Az erkölcsi veszteségtől eltekintve, gazdaságilag is nagy veszteséget jelent a város elvesztése. Krajovában óriási gabona- és más élelmicikk raktárak is voltak és nem tartom valószínűnek, hogy az ott felhalmozott nagy árukészletet meg lehetett volna menteni.

— A város környékén nagy és értékes sóbányák is vannak s most ezek is a köz-

pontiak kezébe kerültek. De magától Krajovától eltekintve, súlyos gazdasági veszteséget szenvedett Románia, a határtól Krajováig terjedő vidék elvesztésével, amely valóságos tobzódása volt a bőségeknek.

— Amnyi tény, hogy Romániát eddig nagy csalódások érték. Nem így gondolták ezt Romániában. Arra senki sem mert gondolni, hogy a kárpáti szorosokon az ellenség keresztül mehet. A román közvélemény mindegyik szorost egy Termopilének hitt és ez a nagy csalódás engem is lesújtott.

Közgazdaság.

A manilla feldolgozása. A vármegyei Központi Hitelszövetkezet tagjait és a gazdákat értesíti, hogy amennyiben használt manillakészletüket beszolgáltatják, azoknak újból való feldolgozásáról gondoskodni kész. A feldolgozás feltétele az, hogy a felek az általuk ellenérték nélkül beszállított használt, csomó nélküli manillából körülbelül 55%-ot kapnának vissza kg-kint 3'85 koronáért, a csomós manilla után pedig annak 40%-át kg-kint 4'30 koronáért és tartoznak az anyagnak lakóhelyüktől Budapestig, valamint a kész zsinegnek Budapestről vissza való fuvardíját viselni. Az újra feldolgozott manilla legkésőbb jövő évi június derekán lehetne átvehető, ha folyó hó 10-ig a szövetkezetnek beszállítatik.

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Báró Nicolics János mint fia, úgy a saját, mint az egész rokonság nevében megtört szívvel jelenti, hogy felejtettelen atyja

rudnai NICOLICS MIHÁLY báró
macedóniai nagybirtokos

Wienben 1916. évi november hó 21-én fél 7 órakor reggel, hosszas szenvedés után, életének 76-ik évében jobbra szenderült

Saját, utolsó ohaja szerint, hűt temét a rudnai családi sírban való elhelyezésekor, csak fia kísérte utolsó útjára 1916. évi november hó 27-én.

Aldás poraira!

Ház eladó

NAGYBECSKEREKEN, ötszobás urilakással.

Ugyanott elköltözés folytán eladó néhány műtárgy, eredeti festmény, híres mesterek metszetei s képes folyóiratokból álló könyvtár is. :: ::

1267—x.15

— Közelebbit a kiadóhivatalban —

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti-fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

A csenei járás főszolgabirójától.
1999—1916. szám.

Pályázati hirdetmény

Torontálvármegye csenei járásához tartozó **Papd** községében megüresedett **községi jegyzői állásra** pályázatot hirdetek, felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-e. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-e. 3. §-ában megkivánt minősítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a csenei szolgabiróságnál **1916. évi december hó 16. napjáig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Javadalmazás:

Kézpénzfizetés a községtől évi 1000 K, állami fizetéskiegészítés évi 1000 K és 80 K utiátalány.

Szabad lakás és kert haszonélvezete, továbbá 2 öl tűzifa.

A választást 1916. évi december hó 20-án reggel 9 órakor fogom Papd község-házánál megtartani.

Csene, 1916. évi november hó 26-án.

Sztojanovics, főszolgabiró.

A Városi Villamműnél egy gyakorlott

kazánfűtő

azonnali belépésre kerestetik.

Havi fizetés 150 K Egy évi szolgálat után megfelelő renumerációban részesül.

A csenei járás főszolgabirójától.
5514—1916. szám.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye csenei járásához tartozó **Nagyjécsa** községében megüresedett **községi jegyzői állásra** pályázatot hirdetek, felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-e. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-e. 3. §-ában megkivánt minősítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a csenei szolgabiróságnál **1916. évi december hó 16. napjáig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Javadalmazás:

Kézpénzfizetés évi 2400 K., utiátalány 160 K.

Szabad lakás és az ahhoz tartozó kert haszonélvezete.

A választás határnapját később fogom kitűzni.

Csene, 1916. évi november hó 27-én.

Sztojanovics, főszolgabiró.

Nagykikindai járás főszolgabirójától.
8206—1916. szám.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye nagykikindai járás **Szaján** községben lemondás folytán megüresedett **községi irnoki állásra** ezenel pályázatot hirdetek.

Évi fizetés 1000 korona kézpénz-javadalom és a járlat kiállításáért beszédhető díjak.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy erkölcsi bizonylattal és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **1916. évi december hó 20-ig** a nagykikindai járási szolgabirói hivatalhoz küldjék be. Az adóügyekben jártassággal bíró egyének előnyben részesülnek.

Nagykikinda, 1916. november 25.

Horváth főszolgabiró.

PEZSGÓDUGÓT

használt, azonban **nem töröttet**, veszek bármily mennyiségben, előzetes tudakozódás nélkül, utánvétellel, darabját 20 fillérért, ugyszintén használt palackdugó kilogrammját 4 koronáért. — Veszek új dugót is, de csak minta beküldése esetén.

Robicsek Adolf
parafadugógyára

Budapest, Nefelejts utca 15. sz.
1375—6,4

500 koronát

fizetek Önnek, ha **Ria**-balzsam nevű gyökérpasztátóm tyukszemét, szemölcsseit és bőrkeményedéseit három nap alatt nem tünteti el fájdalom nélkül. Egy tégely ára jótálló levéllel együtt **175 K**, három tégely **4 K**, hat tégely **6'50 K**. — Több száz köszönő- és elismerő-levél.

KEMÉNY Kassa — Pastafiók 12 sz.

Kitutó leány

alkalmazást nyerhet azonnali nagyobb helybeli iparvállalatnál.

A Torontáli Agrárbank Részvénytársaság Géposztálya Nagybecskerek

zárja meg a készlet tart:

eredeti amerikai arató-kéveköttő gépeket,
eredeti amerikai I. rendű Standard manilla-zsineget,
manillapótló zsineget,
„Kühne”-féle mezőgazdasági gépeket,
„Stock” motorekét tavaszi szállításra,
gépolajat.